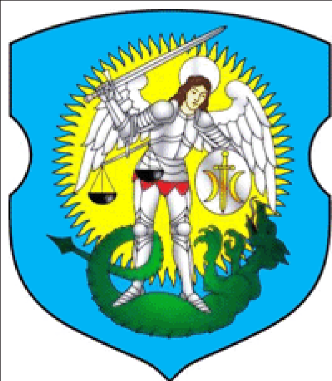

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СЬВІТАНАК

Беларусь, твой народ дачакаецца Залацістага, яснага дня! М. Багдановіч.

№9 (301) ЛІПЕНЬ 2021 ГОД

«ДАЖЫНКІ-2021»

ВОДГУКІ ШУМІЛІНЦАЎ НА ЗВАРОТ

Сёлета абласны фестываль-кірмаш працаўнікоў вёскі Падзвінскага краю "Дажынкі-2021" пройдзе ў Шуміліне. Таму ў райцэнтры літаральна кіпіць работа па абнаўленні і рэканструкцыі па хуткай здачы "дажыначных аб'ектаў", шпаркімі тэмпамі ідзн рамонт дамоў і добраўпарадкаванне вуліц і нават з заменай там, дзе трэба, падземных камунікацый.

Бадай што, амаль за апошнія паўгода аблічча райцэнтра значна змянілася да лепшага, мястэчка набывае "эўрапейскі выгляд" – становіцца ўсё болей сучасным.

Шумілінскія чыноўнікі цвердзяць, што традыцыйна добраўпарадкаванне будзе весціся не толькі ў месцы правядзення свята, але і ва ўсім раёне.

Каб адчуць важнасць таго, што мясцовая ўлада робіць упор не на "паказуху", але на заклапочннасць аб дабрабыту людзей, каб кожны жыхар адчуў, што і пра яго не забылі – Шумілінскі райвыканкам выпусціў "Зварот" да жыхароў раёна. Кіраўніцтва раёна заклікала шумілінцаў "… годна сустрэць лепшых работнікаў аграпрамысловага комплексу, дэлегацыі з усіх раёнаў Віцебскай вобласці, шматлікіх гасцей…". Да насельніцтва была агучана лічба – сума грошай, заробленых мясцовымі прадпрыемствамі і арганізацыямі на гэтак званых "суботніках" і пералічаных на кошт рэканструкцыі аб'ектаў Шуміліна. На сённяшні дзень было выкарыстана 60 653 рубля з 64 276 рублёў, якія паступілі на рахунак суботніка.

Аднак разам з тым, улады прызналіся, што ім хочацца зрабіць яшчэ болей работ для добраўпарадкавання нашых населеных пунктаў. Так, у планах на заўтра – прывесці ў парадак сквер на скрыжаванні вуліц Кароткіна і Сіпко, стварыць тут прывабнае месца адпачынку. Таксама патрабуецца "добраўпарадкаванне шэраг прыдамавых тэрыторый каля шматпавярховага жылля. Неабходна выканаць шэраг работ для надання завершанасці раённаму цэнтру. Менавіта для гэтага патрэбныя дадатковых фінансавыя сродкі".

"Зварот" тычыўся ўсіх прадпрыемстваў і арганізацый незалежна ад формы ўласнасці, прыватных прадпрымальнікаў і простых жыхароў раёна. Для пералічэння сродкаў адкрыты рахунак у Беларусьбанку

На што шумілінцы адразу адрэагавалі ў сацыяльных сетках.

Святлана: "Дзіўны жарт нейкі. За 30 з лішнім гадоў Шуміліна запусцілі да стану вёскі, а цяпер за адно лета ўсё хочаце "вылізаць"?! Куды пусцілі падаткі, зборы, штрафы, капітальныя рамонты і г.д. шумілінцаў – адтуль і вазьміце!! Прыкладаў безгаспадарчасці – процьма, ня пералічыць! Шуміліна, у большасці сваёй, жыве на мінімальную зарплату! "Сорам і ганьба" таму, хто ў гэтым пасце яшчэ асабовы рахунак паказаў!"

Алена: "Шуміліна прыгажэе... ды ўжо і так размалявалі ва ўсе колеры вясёлкі... А Обаль – руіны... ні асвятлення, ні дарог...."

Кацярына: "У Мікіцісе знялі платы, у людзей агароды стаяць адкрытыя – хадзі хто хочаш, і не зразумела, іх самім цяпер ставіць, або іх паставіць ЖКХ. Навошта платы знялі таксама не зразумела, можна было проста пафарбаваць і падправіць там-сям."

Па ўсяму відаць, што сёння на падобныя звароты чыноўнікаў у людзей з'явіўся болей крытычны падыход. І сапраўды, куды падзеліся нашы падаткі надаткаплацельшчыкаў, калі на элементарны рамонт жыццёванеабходных сацыяльных аб'ектаў сабіраюць "са свету па нітцы"?

Алесь Шумскі

ПАРТАЛ ТВАЙГО ГОРАДА: HTTP://SHUMILINA.BY

КУЛЬТУРА

ПРАЕКТЫ ПРА СЯМЕЙНЫЯ КАШТОЎНАСЦІ

«Дыялогі памяці» і «Рэч з гісторыяй»: праекты пра сямейныя каштоўнасці запрацавалі ў Шумілінскай цэнтральнай раённай бібліятэцы.

Нягледзячы на буйнамаштабны рамонт будынка Шумілінскай цэнтральнай раённай бібліятэкі, яе работнікі працягваюць актыўную дзейнасць.

–Напярэдадні абласнога фестывалю-кірмашу працаўнікоў вёскі «Дажынкі-2021», які пройдзе ў нашым раёне восенню, пачалася мадэрнізацыя будынка бібліятэкі. У прыватнасці, будзе адрамантаваны і пафарбаваны фасад, заменены аконныя блокі, добраўпарадкавана прылеглая тэрыторыя. Мяркуецца выдаткаваць каля 160 тысяч рублёў. Спадзяемся, што будаўнікі справяцца з пастаўленымі задачамі ў пачатку лета, – распавяла дырэктар Шумілінскай цэнтралізаванай бібліятэчнай сістэмы Вольга Барабанава. – Натуральна, у ходзе рамонтных работ супрацоўнікі і наведвальнікі сутыкнуліся з шэрагам нязручнасцяў. Аднак устойліва пераносім іх, ведаючы, што ў найбліжэйшай будучыні наша бібліятэка ператворыцца, кажучы кніжным мовай, у прыгожага лебедзя.

Таксама Вольга Мікалаеўна падкрэсліла, што часовыя бытавыя цяжкасці не адбіліся на плённасці іх дзейнасці. Рэгулярна рэалізуюцца новыя маштабныя праекты, актыўна развіваюцца сайт і сацыяльныя сеткі ўстановы.

– Перад «Дажынкамі» вырашылі падсабраць цікавага краязнаўчага матэрыялу пра гісторыю Шуміліншчыны, яе выбітных ураджэнцаў. Пачалі з праекта «Месца ў гісторыі», які распавядае пра кутках раёна, Характэрна якіх невядомыя шырокаму колу людзей. У выніку атрымаўся даведнік «33 месцы, 33 факту, 33 падарожжа», – паведаміла намеснік дырэктара ЦРС Маргарыта Скуратава. – Яшчэ адзін праект – «Дыялогі памяці». Прапанавалі ўсім неабыякавым нашчадкам, чые сваякі занесены ў раённую кнігу "Памяць", даць пра іх больш поўныя звесткі. Следам пайшло шмат водгукаў, сярод якіх трапляліся даволі нечаканыя. Напрыклад, даведаліся, што славуты генерал Пётр Васільевіч Котаў – ураджэнец нашага краю. Пры перавыданні кнігі «Памяць» усё атрыманыя матэрыялы будуць туды ўключаны.

– Наступны праект – «Рэч з гісторыяй», – працягнула Маргарыта Мікалаеўна. – У яго рамках папрасілі людзей падзяліцца з намі сямейнымі рэліквіямі. Удалося сабраць вялікую калекцыю рарытэтных рэчаў, у тым ліку звязаных з Вялікай Айчыннай вайной. Так, ёсць гармонь, з якой чалавек прайшоў увесь баявы шлях, салдацкая фляжка, савецкая і нямецкая каскі. Яшчэ адзін унікальны асобнік – невялікі медальён, які маці ўручыла сыну перад адпраўкай на фронт. Трапляюцца нямецкія трафеі, у прыватнасці, механічныя гадзіны, спраўныя да гэтага часу, сталовыя прыборы.

Пра вынікі сваёй дзейнасці Шумілінскага бібліятэкары рэгулярна паведамляюць на афіцыйных вэб-старонках. Гэта дазваляе не толькі павялічыць ахоп аўдыторыі, прыцягнуць увагу моладзі, але і наладзіць сувязі з калегамі з розных краін.

vitvesti.by

Пераклад з расейскай рэдактара

НАВУКА

ТАЛЕНТ ТУТЭЙШАГА НАВУКОЎЦЫ

Як ветурач з Шумілінскага раёна стала таленавітым навукоўцам і распрацавала некалькі відаў прэпаратаў для жывёл.

Выдатны чалавек выдатны ва ўсім. Гэты афарызм у тым ліку і пра старэйшага навуковага супрацоўніка аддзела паразіталогіі РУП «Інстытут эксперыментальнай ветэрынарыі імя С. М. Вышалескага» Вікторыі Васільковаі. Маці дваіх дзяцей, жонка, разумніца і прыгажуня, а яшчэ таленавіты вучоны, які распрацаваў некалькі відаў прэпаратаў для братоў нашых меншых.

Айбаліт у спадніцы

Лячыць жывёл дзяўчына марыла са школьнай лавы.

– З першага класа я хацела быць Айбалітам, – прызнаецца Вікторыя Васількова. – Сама паставіла сабе мэту і ішла да яе. Бацькі мяне адгаворвалі, маўляў, для дзяўчыны гэтая праца цяжкая. Маці хацела, каб яе дачкі сталі настаўнікамі. Дарэчы, мае сёстры звязаны з педагогікай. Але ў мяне апынулася своя сцежка, не падобная ні на чыю са сваякоў.

Вікторыя Васількова ўпэўненая: калі аддана любіць сваю прафесію, у нашай краіне раскрыць свой патэнцыял атрымаецца ў любой сферы дзейнасці.

У школе хімія і біялогія даваліся Вікторыі лёгка, на пяцёркі (па пяцібальнай сістэме). І старанні не прайшлі дарма: з атрыманнем атэстата сталасці дзяўчыну гасцінна прыняла Віцебская дзяржаўная акадэмія ветэрынарнай медыцыны. Падчас вучобы студэнтка праводзіла даследаванні, удзельнічала ў канферэнцыях. З яе першым кіраўніком Генадзем Сакаловым паспела папрацаваць над праблемай дыярэі ў цялят, якая застаецца актуальнай ва ўсіх гаспадарках да гэтага часу. Аб'яднаўшы вопыт і маладосць, вывучалі дзеянне рознай канцэнтрацыі марской солі. Высветлілася, што сярэдняя канцэнтрацыя – самая эфектыўная. Дарэчы, раствор быў экалагічна чыстым: ужо тады дзяўчына разумела важнасць гэтага прынцыпу.

Ня горшыя за імпартныя

У 2006 годзе Вікторыя скончыла акадэмію з чырвоным дыпломам.

– Пасля яе хацела паступаць у аспірантуру, але кіраўнік настаяў, каб я папрацавала ў гаспадарцы, бо лепей набрацца вопыту на месцы, вывучыць усе цяжкасці знутры, – распавядае навуковец. – Па размеркаванні мяне накіравалі на малую радзіму, у Шумілінскі раён, і адразу паставілі галоўным ветэрынарным урачом гаспадаркі. Спачатку здавалася, што такую вялікую адказнасць не давераць маладому спецыялісту, але ўсё атрымалася. Давялося сутыкнуцца з цяжкасцямі. Напрыклад, з дарагімі імпартнымі лекавымі прэпаратамі. Жывёлы хварэлі, іх трэба было чымсьці лячыць, але сродкаў у гаспадаркі не заўсёды хапала.

Так Вікторыя працавала два гады. Потым дзяўчына паступіла ў аспірантуру. На гэты раз вырашыла штурмаваць сталіцу, таму паехала падаваць дакументы ў Мінскі Інстытут эксперыментальнай ветэрынарыі імя Вышалескага. Там ёй, як і ў акадэміі, былі рады, але спачатку прапанавалі папрацаваць ветврачом ў аддзеле паразіталогіі. У яе задачы ўваходзіла ездзіць у гаспадаркі, адбіраць матэрыял, прывозіць яго ў лабараторыю, ставіць пробы і рабіць аналіз атрыманых вынікаў.

За гэты час Вікторыя са сваім навуковым кіраўніком Міраславам Якубоўскі пазначылі праблему, з якой варта змагацца: у аднаго жывёльнага ў арганізме быў не адзін, а адразу некалькі відаў паразітаў. З гэтай тэмай пасля дзяўчына і прыйшла ў аспірантуру, пачаўшы распрацоўваць адпаведныя прэпараты. Тэма яе дысертацыі – «Асацыятыўныя паразітозы страўнікава-кішачнага

(працяг на стар. 2)

НАВУКА

(пачатак на стр. 1)
гасцінца цялятаў (эпізаатычнай сітуацыя, патагенез і тэрапія)».

– Хацелася застацца ў навуцы, дамагчыся бачных вынікаў, зрабіць што-то сапраўды значнае, – тлумачыць навуковы супрацоўнік. – Працуючы ў гаспадарцы, мы выкарыстоўвалі шмат імпартных прэпаратаў, на якія сыходзілі вялікія грошы. І я вырашыла, што верны спосаб іх зрабіць таннейшым – распрацаваць айчынныя.

Ад ідэі да вытворчасці

Ад ідэі да канчатковага выніку, калі прэпарат апынуўся ў гаспадарцы, прайшло каля пяці гадоў. Распрацоўка чагосьці новага, па дакладным заўвазе Вікторыі, – працэс працаёмкі: трэба падабраць субстанцыі, выпрабаваць на лабараторных жывёл, правесці клінічныя і вытворчыя выпрабаванні ў гаспадарцы і завяршыць усе дакументальным афармленнем.

– Я ўзялася за гэтую праблему, таму што яна рэальная і актуальная для многіх гаспадарак, – адзначае Вікторыя. – Цяляты часта пакутуюць асацыятыўнымі паразітозамі: яны маленькія і іх імунітэт яшчэ не развіты, часта заражаныя не адным відам, а наўпрост цэлымі асацыяцыямі, "букетам" паразітаў.

Галоўнае адрозненне і перавага прэпаратаў, распрацаваных Вікторыяй Васількова, – іх комплекснасць: у іх складзе не менш трох-чатырох актыўных кампанентаў. Другі плюс у скарбонку нашых лекаў – дадатковы імунастымулятыўны комплекс. Звычайныя прэпараты душаць імунную сістэму жывёл, таму беларускія навукоўцы дадаюць у іх імунастымулятары, якія згладжваюць адмоўныя моманты лячэння. На гэтым перавагі не заканчваюцца. Нашы прэпараты недарагія ў параўнанні з замежнымі аналагамі і высокаэфектыўныя, што дазваляе ім канкураваць нават з сусветнымі лідэрамі ў гэтай сферы.

Другі напрамак, якім займаецца Вікторыя з калегамі, – распрацоўка экалагічна чыстых прэпаратаў, дзякуючы чаму ўдалося вырашыць праблему з тэрмінамі чаканні. Метады кантролю малака і мяса сталі больш жорсткімі. Як правіла, пасля апрацоўкі жывёлы ў яго малацэ знаходзяць рэшткі прэпарата і, натуральна, бракуюць яго. А пры ўжыванні распрацаваных прэпаратаў малако можна выкарыстоўваць без тэрмінаў чакання.

За час навучання ў аспірантуры Вікторыя распрацавала некалькі прэпаратаў. Спачатку дзяўчына абследавала ўсё пагалоўе (гэта каля 100-150 асобін) і высветліла, што ў іх за заражэнне. Потым адбірала пэўных жывёл, якія будуць удзельнічаць у тэставанні прэпарата. Праз 7-14 дзён пасля апрабавання прэпарата біяматэрыял адбіраўся і ў лабараторыі правяралі, як ён падзейнічаў. Таксама на працягу месяца даследавалася кроў цялят: трэба было даведацца, як доўгатэрмінова лекі ўплываюць на арганізм у цэлым і на імунны статус у прыватнасці. Пасля таго як усе пазлы скалися, каманда навукоўцаў прыступіла да вытворчых выпрабаванняў – праверцы эфектыўнасці прэпаратаў на вялікім пагалоўе. Вынік: запуск у вытворчасць.

sb.by

Пераклад з расейскай рэдактара.
Алесь Прыбярэжны

НАША СПАДЧЫНА

УСЁ ПРА БЕЛ-ЧЫРВОНА-БЕЛЫ СЦЯГ

Бел-чырвона-белы сцяг быў прыняты як дзяржаўны Беларускай Народнай Рэспублікай (БНР) у траўні 1918 года, але беларускія арганізацыі пачалі карыстацца ім крыху раней.

БНР – праект немцаў?

Не, кайзераўская Нямеччына варожа ставілася да БНР. Незалежнасць БНР была абвешчаная Выканаўчым камітэтам Рады Усебеларускага з'езду. Гэта быў з'езд рабочых, сялянскіх і салдацкіх дэпутатаў, правядзенне якога ўхвалілі бальшавікі і нават дапамаглі ў арганізацыі. Калі ў 1918 годзе бальшавікі адступілі з Менску пад напорам немцаў, Выканаўчы камітэт выдаў Першую Устаўную грамату, якая абвяшчала, што выканаўчая ўлада на беларускіх землях пераходзіць да Народнага сакратарыяту БНР. Але немцы не прызналі гэтага сакратарыяту. Калі яны ўвайшлі ў Менск, то прагналі сакратарыят з будынку, які той займаў, сканфіскавалі касу БНР і пазрывалі бел-чырвона-белыя сцягі.

Ці карысталіся калабаранты ў гады савецка-германскай вайны 1941–1945 гг. бел-чырвона-белым сцягам?

Так, карысталіся. Але гэта былі невайсковыя арганізацыі: напрыклад, Саюз беларускай моладзі. Тое, што яны карысталіся бел-чырвона-белым сцягам, трэба разглядаць як злачынства калабарантаў – яны апаганілі нацыянальную сімволіку.

Дарэчы, толькі лянівы не сказаў, што калабаранты замаралі і іншыя нацыянальныя сцягі – Францыі, Бельгіі, Расеі, Украіны, Азербайджану…

Ці палілі вёскі пад бел-чырвона-белым сцягам?

Не, не палілі. Прынамсі звестак пра гэта не выяўлена. У гэтым пытанні, напрыклад, разбіраўся гісторык Міхась Ткачоў. У сваім артыкуле «Национальные символы: народ и история» (газета «Советская Белоруссия», №№ 235 (17716) і 236 (17717) ад 11 і 12 кастрычніка 1989 г.) ён піша, што працаўнікі Беларускага музею гісторыі Вялікай Айчыннай вайны не ведаюць фактаў правядзення карных аперацыяў пад бел-чырвона-белымі сцягамі. Міхась Ткачоў дадаткова спасылаецца на аўтараў кнігі «Я з вогненнай вёскі…» Алеся Адамовіча, Янку Брыля і Уладзіміра Калесніка, якія сцвярджалі, што сведкі карных аперацыяў не бачылі бел-чырвона-белай сімволікі ў карнікаў.

Дарэчы, фільм «Ідзі і глядзі» (1985 г.) быў зняты паводле сцэнара Алеся Адамовіча.

Ці абурае ветэранаў Другой сусветнай вайны бел-чырвона-белы сцяг?

Магчыма, кагосьці і абурае. Але сярод вядомых ветэранаў, якія агітавалі за бел-чырвона-белы сцяг, можна назваць Васіля Быкава (артылерыст), Янку Брыля (пачаў вайну ў польскай марской пяхоце, скончыў – у савецкіх партызанах), Валянціна Тараса (пайшоў у партызаны 13-гадовым хлопцам), Максіма Танка (франтавы журналіст). Іншы прыклад – ветэран Мікалай Сурын, які быў партызанам і стаў шырока вядомым у 2016 годзе, калі падпісаўся за прызнанне бел-чырвона-белага сцяга гісторыка-культурнай каштоўнасцю.

Ці праслаўляе бел-чырвона-белы сцяг фашызм?

Не, не праслаўляе. Ён не праслаўляў фашызму, калі быў прыняты як дзяржаўны сцяг у 1991 годзе, ён не праслаўляў пазней, калі пад ім збіраліся апазіцыйныя мітынгі. Не праслаўляе і цяпер, падчас пратэстаў 2020–2021 гг.

Ці з'яўляецца бел-чырвона-белы сцяг экстрэмісцкім?

3 пункту гледжання Аляксандра Лукашэнкі – безумоўна. Мірныя пратэстоўцы пад гэтым сцягам так напалохалі яго ў жніўні, што ён сам узяў у рукі аўтамат, каб бараніцца. Але насамрэч нічога экстрэмісцкага ў бел-чырвона-белым сцягу няма. Прынамсі, так лічаць каля 900 беларускіх гісторыкаў. Інфармацыя пра першыя рэальныя крокі да прызнання бел-чырвона-белага сцягу экстрэмісцкім з'явілася ў лютым 2021 года. Але, як высветлілася, гаворка ішла пра ўзмацненне адказнасці за экстрэмізм, а не пра забарону сцяга. Бел-чырвона-белы сцяг хочуць забараніць з іншай прычыны – як сімвал калабарантаў.

Улады проста баяцца бел-чырвона-белага сцяга?

Пра бел-чырвона-белы сцяг «Белсат» пагутарыў з кандыдатам гістарычных навук Алесем Пашкевічам. Той тлумачыць, што варожасць уладаў да бел-чырвона-белага сцяга звязаная ў першую чаргу з тым, што ён зрабіўся сімвалам пратэставых настрояў. «Гэта палітычна-ідэалагічнае зма-ганне, і ўсякія спробы нешта давесці праз гісторыю – непераканаўчыя», – лічыць гісторык.

«Зрэшты, галоўная мэта ўладаў – праз забарону бел-чырвона-белага сцяга спыніць пратэставыя настрої. Бо тое, што адбылося летась пасля выбараў, іх моцна напалохала, і цяпер за любую праяву нязгоды, нейкага пасіўнага супраціву можа «прыляцець» адміністратыўная ці крымінальная адказнасць. Таму вядзецца запалохванне, а ўлады словам і справай дэманструюць, што ніякіх бяспечных формаў супраціву ў Беларусі няма», – робіць выснову аўтар артыкулу.

Крыніца інтэрнэт

КРЫМІНАЛ

ЗБІЛІ АДНАВЯСКОЎЦА

У вёсцы Мікіціха двое п'яных збілі аднавяскоўца.

Жыхар Мікіціхі звярнуўся ў РАУС з той нагоды, што на яго апоўначы на дарозе накінуліся двое нецвярозых і пабілі.

Супрацоўнікі РАУС устанавілі, што гэта былі мясцовыя жыхары. Да такога дзікунства яны дайшлі пасля лішкаў выпітага спіртнога.

Максімальнае пакаранне, якое зараз прадугледжана хуліганам, – гэта пазбаўленне волі да трох гадоў.

ПАДРОБКА КУПЮР

Жыхарка Шуміліна спрабавала абмяняць расейскую купюру, якая аказалася падробкай.

Жыхарка райцэнтра прыйшла ў мясцовы банк, каб памяняць 5 тысяч рублёў Расійскай Федэрацыі на беларускія грошы. Купюра аказалася фальшывай.

Пра гэта работнікі банка паведамілі ў міліцыю. Узбуджана крымінальная справа па ч. 1 арт. 221 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь «Выраб, захоўванне або збыт падробленых каштоўных папер».

Супрацоўнікі РАУС высвятляюць, як у рукі нашай зямлячкі трапіла фальшыўка.

Сяржук Крупскі
паводле матэрыялаў УУС

РЭПРЭСІІ

"МОВА НАНОВА" ЗЛІКВІДАВАНА

У Віцебску ўлады ліквідавалі культурніцкую ініцыятыву беларусаў.

Права за захаванне і развіццё культурнай спадчыны і нацыянальнай ідэнтычнасці з'яўляецца значным для людзей і павінна ўсяляк падтрымлівацца дзяржавай. У нашай краіне гэта права абмяжоўваецца ўладамі, ствараецца імі перашкоды і іншы раз і наўпрост забараняецца яго рэалізацыя.

Самым апошнім прыкладам падобнай контрпрадуктыўнай дзейнасці дзяржавы стала закрыццё сацыяльна-культурнай установы "Мова Нанова", якая сваёй дзейнасцю прапагандавала беларускую мову як сродак зносін беларусаў, усяляк развівала беларускую культуры і натхняла беларусаў на самаідэнтэфікацыю сярод славянскіх народаў.

Ніжэй прапануецца рэакцыю аднаго з вядучых курсаў "Мова Нанова Віцебска" Таццяны Дубоўскай, з якім яна выступіла ў сацыяльнай сетцы Фэйсбук са зваротам у сувязі з ліквідацыяй установы "Мова Нанова".

"Сябры!

Хутчэй за ўсё вы сочыце за навінамі і ўжо ведаеце, што сацыяльна-культурную ўстанову "Мова Нанова" ліквідавалі.

Мы, вядоўцы курсаў "Мова Нанова Віцебск", удзячныя ўсім, хто быў з намі 7 год. Мы ўдзячныя гасцям, якія знаходзілі час, каб завітаць да нас.

Вялікая просьба да вас, шаноўныя слухачы: не губляйцеся! Мы заўсёды побач і гатовыя прыйсці вам на дапамогу ў моўных пытаннях!

Мова Нанова - гэта тысячы людзей, якія за 7 гадоў прайшлі праз курсы. І атрыманыя веды ды любоў да беларушчыны немагчыма ліквідаваць.

Што рабіць далей? Размаўляць па-беларуску, любіць Беларусь, вывучаць нашую вялікую мову, гісторыю і культуру. Пасля кожнай ночы наступае дзень, і пасля гэтай цёмнай ночы дзень наступіць абавязкова таксама.

Усім шчасця, здароўя і кахання! Пахне чабор!"

Віталь Кажух

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – зрабіце бясплатную падпіску. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі "Світанак", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/svitanak.html для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

ЛАПАЦЬ ЯК ПРЫКЛАД ТРАДЫЦЫЙНАЙ КАШТОЎНАСЦІ

У змаганні Дабра са Злом перамога застанецца за Дабром. Чакаць засталося нядоўга, патрывайце.

У нашых паўднёвых суседзяў растае суверэнітэт — і ад гэтага пакутуюць людзі. Гэту думку я не высмактаў з пальца. Не мой узровень.

Чаму, аднак, у нашых паўднёвых суседзяў растае суверэнітэт? Адказ на гэта экзістэнцыйнае — гэта значыць, вельмі важнае для існавання чалавецтва — пытанне, я ў два клікі знайшоў у сваёй кампутарнай бібліятэцы: «... усходнеславянскім народам застаюцца два шляхі: ці яны кансалідуюцца, аб'ядноўваюцца і ствараюць свой уласны цэнтр развіцця і сілы, ці яны ператвараюцца ў „этнаграфічны матэрыял", глебу і ўгнаенне для развіцця іншых цывілізацыйных цэнтраў».

Няма нічога дзіўнага ў тым, што такое глыбокае адкрыццё я здабыў з артыкула, надрукаванага ў часопісе «Беларуская думка». Дзе яшчэ друкавацца доктару філасофскіх навук, прафесару, аўтару больш за 270 навуковых прац, у тым ліку цэлага шэрагу манаграфій, падручнікаў і навучальных дапаможнікаў Чэславу Кірвелю?

У прыведзенай цытаце рэкамендую звярнуць увагу на злучнік «ці». Без яго не абыходзіцца ні адно публічнае выказванне сучасных маніхеяў. Тут напрошваецца тлумачэнне, і нягледзячы на тое, што ў «Азбуках паліталогіі» сутнасць маніхейства раскрывалася неаднаразова, буду вымушаны звярнуцца да самацытавання: «маніхейства — вучэнне, заснаванае ў III стагоддзі рэлігійным філосафам Мані. Схільныя да маніхейства грамадзяне разглядаюць свет як арэну, на якой у апошняй бітве сышліся Дабро і Зло, Святло і Цемра».

Тыповы маніхей адрознівае толькі два колеры: чорны і белы. Ніякіх паўтонаў для яго не існуе. Адсюль дзяленне супляменнікаў на «сваіх» і ворагаў. Ёсць логіка культуры, у якой маніхейства — адна з базавых характарыстык. Той, хто заклікае да вяртання да традыцыйных каштоўнасцяў, павінен памятаць пра гэта.

Праблема «лішніх»

Спецыялістаў па традыцыйных каштоўнасцях у нас лічыць — не пералічыць. Аднак гэта не перашкаджае і заезджым гастралёрам паспяхоўваўплятаць сваё лыка ў рагожу айчыннай прапаганды. Свежы прыклад — сакратар Савета бяспекі Расіі Мікалай Патрушаў, які наведаў Беларусь з афіцыйным візітам у канцы чэрвеня. Яму і слова: «Мы — прыхільнікі традыцыйных каштоўнасцяў, і іх трэба адстойваць. Таму кансультацыі вельмі карысныя, прайшлі выключна плённа. Нашы апараты (Савета бяспекі РБ і РФ. — С. Н.) працягнуць супрацоўніцтва».

Апараты Саветаў бяспекі — як кладоўкі для захоўвання традыцыйных каштоўнасцяў! Калі так пойдзе і далей, то дажывем да артыкула ў Канстытуцыі, якая абавязвае грамадзян сёрбаць капусту выключна лапцем. А што, чым лапаць — не традыцыйная каштоўнасць?

На двары XXI стагоддзе, на двары пяты тэхналагічны ўклад. Што там яшчэ на двары? На беларускім... — поўна носьбітаў традыцыйных каштоўнасцяў, а на расійскім — у працэнтных суадносінах іх яшчэ больш.

У Еўропе пераход ад традыцыйных каштоўнасцяў да каштоўнасцяў мадэрну пачаўся ў XVIII стагоддзі ў выніку прамысловай рэвалюцыі. Адзін з вынікаў гэтага пераходу — павелічэнне сярэдняй працягласці жыцця з 30 да 80 гадоў. Каму такое бязладдзе можа спадабацца, калі ўлічыць, што на змену феадалізму (аграрнаму грамадству) прыйшоў капіталізм (індустрыяльнае грамадства) з яго нястрымнай прагай нажывы і палавой распуснасцю?

У Расіі гэты пераход пачаўся яшчэ пры цары-бацюхну і завяршыўся пры дарагім Леанідзе Ільічы (у БССР гарадское насельніцтва перавысіла сельскае ў 1975 годзе), але ён не суправаджаўся адэкватнымі зменамі ў грамадстве. Чалавек савецкі, нягледзячы на свой высокі ўзровень адукацыі, ад традыцыйных каштоўнасцяў так да канца і не пазбавіўся, чым, зрэшты, і ганарыцца.

Балючая праблема любога сістэмнага пераходу — гэта праблема «лішніх». Прыгадаем словы Астапа Бэндэра з «Дванаццаці крэслаў»: «Кіса, мы чужыя на гэтым свяце жыцця!»

Цытату з несмяротнага рамана растлумачу цытатай, запазычанай у расійскага блогера Анатоля Несміяна: «Справа ў тым, што ўзнікае не проста новы ўклад, а наогул новае асяроддзе. Упаў метэарыт — змяніўся клімат — дамінуючыя віды выміраюць проста таму, што яны адаптаваныя і паспяховыя толькі ў тым клімаце, які быў да падзення метэарыта...

У сацыяльных катастроф — тыя ж заканамернасці. Пасля пераходу — што „уверх" (у выпадку поспеху), што „ўніз" (у выпадку няўдачы) вялікая частка цяперашняга соцыуму вырачаная на паразу. Не толькі ў фізічным сэнсе, але і ў ментальным. Усе тыя нормы, якія дзейнічалі ў ім, у новай рэальнасці аказваюцца непатрэбнымі. А магчыма, нават шкоднымі. Таму яны застануцца ў выглядзе паданняў, легенд, міфаў, але іх не возьмуць з сабой у новую нармальнасць»…

Яшчэ гадоў 5–10 утрымацца

Добрымі намерамі выбрукавана дарога ў пекла. Хто сёння памятае пра намер вырабляць беларускія мабільныя тэлефоны? А як наконт вытворчасці верталётаў? Дзе працякае тая Лета, у якую ўсё гэта адышло?

Не памятаю, у якім з даўніх гадоў у Міністэрстве гандлю СССР паўстала ідэя арганізаваць вытворчасць кухоннай мэблі. Па ўзоры далёка ехаць не давялося. У ГДР масавы выраб такой мэблі быў наладжаны. «Ідэя не проста ўзнікла, — піша эканаміст Алег Грыгор'еў у кнізе „Эпоха росту", — але і знайшліся энтузіясты, якія здолелі ўгаварыць начальства, і праекту быў дадзены ход. Дык вось, першы савецкі кухонны гарнітур з'явіўся... праз 10 гадоў».

Затрымка адбылася не з-за бюракратаў. «Давялося стварыць дзве новыя падгаліны, — г.зн. вылучыць інвестыцыі, пабудаваць заводы, вырабіць, закупіць і наладзіць абсталяванне...» І яшчэ шмат чаго давялося рабіць упершыню...

Ёсць такое паняцце — прадметна-тэхналагічнае мноства (ПТМ). Не палохайцеся, а ўявіце, што групу распрацоўшчыкаў айфонаў з дапамогай машыны часу перанеслі ў Афіны часоў Пэрыкла (495–429 г.да н. э.). І што нашы разумнікі здолелі б там стварыць?

У кожнай эпохі — сваё ПТМ, і тое, без чаго немагчыма было пабудаваць Акропаль, бескарысна для вытворчасці электронных вытворчасцяў.

Колькі ні мадэрнізуй такарныя станкі, вывезеныя з Германіі ў 1945 годзе, у вытворчасці інтэгральных схем карысці ад іх няшмат. Але абсталяванне для электроннай прамысловасці ўсходнеславянскія народы не вырабляюць, а «поўныя мярзотнікі» на Захадзе самі яго не прададуць і іншым не дазволяць.

Што застаецца рабіць тым, хто аказаўся чужым на святе пятага тэхналагічнага ўкладу? Апеляваць да традыцыйных каштоўнасцяў — і адначасова спрабаваць выдаць свае правалы за поспехі. Глядзіш, яшчэ гадоў 5–10 гэта дазволіць ім утрымацца ля бюджэтнай кармушкі.

(скарочана)

Сяргей Нікалюк
novychas.by

«НЕВЕРАГОДНЫ 2020-Ы»

«У 2020 ГОДЗЕ БЕЛАРУСКАЯ НАЦЫЯ ЗНОЎ ЗАЯВІЛА СЬВЕТУ ПРА СЯБЕ»

Радыё Свабода зьвярнулася да беларускіх інтэлектуалаў з просьбай падзяліцца іх бачаньнем і разуменьнем падзеяў 2020 году, адказаць у шырокім сэнсе на пытаньне «Што гэта было?». Сёньня прапануем вашай увазе адказы доктара гісторыі, журналіста і публіцыста Сяргея Абламейкі

Ключавымі месяцамі 2020 году для мяне сталі ня жнівень-верасень, але травень-чэрвень.

Менавіта тады стала зразумела, што нацыя беларусаў жыве, выйшла на новы этап свайго разьвіцьця і паміраць не зьбіраецца. Наадварот, яна нарадзіла новыя, больш асьвечаныя і больш культурныя пакаленьні, зьнітавалася, мабілізавалася і заявіла аб сваім праве кантраляваць дзяржаўнае ўтварэньне, якое носіць яе імя, але знаходзіцца ў руках кампрадорскай «вэртыкалі» зь няўцямнай, эклектычнай ідэалёгіяй.

Шматлікія інтэрвію зь людзьмі па ўсёй краіне, якія стаялі ў чэргах, каб падпісацца за альтэрнатыўных кандыдатаў, сьведчылі пра нешта неверагоднае. Людзі адзін за адным, кажучы пра свае погляды і жаданьні, пацьвярджалі навуковыя тэзісы гісторыкаў і сацыёлягаў, якія ўсё XX стагодзьдзе вывучалі і сыстэматызавалі працэсы нараджэньня і фармаваньня сучасных нацый.

У першай палове чэрвеня 2020 году па сьвеце пракацілася магутная хваля акцыяў салідарнасьці беларускай дыяспары з удзельнікамі выбарчай кампаніі на радзіме. Сотні акцыяў праходзілі пад бел-чырвона-белымі сьцягамі і Пагоняй. Калі ж нацыянальныя сьцягі зьявіліся над галовамі ўдзельнікаў акцый салідарнасьці ў такіх нетыповых месцах, як Кіпр, востраў Балі або Ізраіль, я апублікаваў (20.06.2020) першы тэкст пра новы этап у разьвіцьці беларускай нацыі.

Вось тэзісы або цытаты з васьмі маіх эсэ, якія былі апублікаваныя ў чэрвені — лістападзе 2020 году, і некаторыя тлумачэньні да іх.

1. Новы этап у жыцьці нацыі

Летась падзеі ў Беларусі я назваў завяршэньнем фармаваньня беларускай нацыі. Іншыя пазьней казалі пра нараджэньне, фармаваньне, дафармаваньне etc. Сёньня я думаю, што можна гаварыць і пра абуджэньне нацыі, якая выздараўлівала ў сябе дома (у сваёй дзяржаве).

Новы этап у гэтым працэсе пачаўся ў 2014 годзе пасьля нападу Расеі на Украіну. Адносна інэртныя да таго часу беларусы ўсьвядомілі экзыстэнцыяльную пагрозу свайму дзяржаўнаму і нацыянальнаму існаваньню і ўсьлед за ўкраінцамі апрануліся ў вышыванкі — пачаўся рост увагі да нацыянальнага.

2. Гістарычныя трыгеры

Асноўнымі пунктамі новага этапу ў жыцьці беларускай нацыі (апрача падзеяў 2014 году ва Украіне) сталі:

атрыманьне Сьвятланай Алексіевіч Нобэлеўскай прэміі па літаратуры ў 2015 годзе;

антыдармаедзкія пратэсты зімы 2016–2017 гадоў;

жорсткі разгон у Менску шматтысячнага шэсьця з нагоды 99-х угодкаў незалежнасьці БНР у сакавіку 2017 году;

сьвяткаваньне 500-годзьдзя Бібліі Францішка Скарыны летам 2017 году;

шматтысячнае сьвяткаваньне 100-х угодкаў БНР у сакавіку 2018 году ў Менску;

шматтысячны ўдзел беларусаў пад нацыянальнымі сьцягамі ў пахаваньні Кастуся Каліноўскага і яго паплечнікаў у Вільні ў лістападзе 2019 году;

пандэмія каранавірусу, якая пачалася ў Беларусі ў лютым-сакавіку 2020 году і была фактычна праігнараваная ўладамі краіны;

перадвыбарчая кампанія вясны-лета 2020 году;

фальсыфікацыя выбараў, пратэсты і гвалт сілавых структур супраць мірных дэманстрантаў і грамадзянскай супольнасьці.

3. Апошняя нацыя Эўропы

Вядомы тэарэтык нараджэньня нацый, чэскі

(працяг на стар. 4)

«НЕВЕРАГОДНЫ 2020-Ы»

(пачатак на стар. 3)

гісторык Мірaслаў Грох вызначыў падставы і сувязі, на якіх сфармаваліся сучасныя нацыі. Падстаў можа быць шмат, але тры зь іх застаюцца нязьменнымі. Гэта:

Памяць пра агульнае мінулае, якое ўсьведамляецца як агульны лёс усёй этнічнай групы ці хаця б яе ключавых элемэнтаў.

Шчыльныя моўныя або культурныя сувязі, якія забясьпечваюць больш высокі ўзровень сацыяльнай камунікацыі ўнутры групы ў параўнаньні з навакольным сьветам.

Канцэпцыя роўнасьці ўсіх членаў групы.

Выказваньні беларуска- і расейскамоўных людзей усіх узростаў, полаў, палітычных арыентацый і прыхільнасьцяў падчас пікетаў у сталіцы, абласных гарадах і самых аддаленых раённых цэнтрах паказалі, што ў думках людзей прысутнічаюць усе тры пастуляты Гроха:

«Мы — беларусы...»; «Наш народ варты лепшага жыцьця і лепшай долі...»; «У нас такая доўгая і вялікая гісторыя...»; «Пражывем мы бяз гэтай Расеі...»; «Мы заўсёды былі ў Эўропе...»; «Я люблю сваю дарагую, прыгожую, любімую Беларусь, не хачу зьяжджаць, хачу жыць тут...»; «Яна (улада) нас зусім не паважае...»; «Яны (чыноўнікі) нас за людзей ня лічаць...»; «Я хачу, каб яны нас паважалі, а не зьневажалі і ня цікнулі...»; «Мы хочам праўды і справядлівасьці, хочам роўных магчымасьцяў, каб кожны мог зарабіць на сям'ю і на дом...»; «Чаму я павінен ехаць за дзьве тысячы кілямэтраў на заробкі, прыніжацца? Што я сыну свайму скажу? Каб таксама ехаў да чужакоў на паклон?..».

Тут ня толькі ўсе тры пастуляты Міраслава Гроха, тут і адказ на пытаньне клясыка:

«А чаго ж, чаго захацелась ім,

Пагарджаным век, ім, сьляпым, глухім?

— Людзьмі звацца».

4. Моўнае паразуменьне

У Беларусі да 2020 году фактычна зьніклі супярэчнасьці паміж беларуска- і расейскамоўнымі людзьмі (калі ня браць у разьлік паслугачоў і прыхільнікаў рэжыму, якія складаюць яўную меншасьць грамадзтва). Статус беларускай мовы і яе маральны аўтарытэт значна вырасьлі. Зноў цытаты ўдзельнікаў передвыбарчых пікетаў: «Выбачайце, я буду па-расейску, але беларуская мова прыгожая, я яе люблю...»; «Я пачну на роднай мове, але фармуляваць думкі мне лягчэй па-расейску. Вельмі прашу мне прабачыць...»; «Наша мова самая прыгожая, я, на жаль, мала на ёй размаўляю...»; «Бачыце, я не зусім упэўнена гавару на роднай мове...»; «Мы адродзім родную мову, яна клясная...».

Гэта маральная перавага і маральная сіла, якая непазьбежна дасьць свой плён у будучыні. Маніфэстным выяўленьнем паразуменьня і згоды паміж беларуска- і расейскамоўнымі беларусамі можа служыць выказваньне расейскамоўнай пісьменьніцы Сьвятланы Алексіевіч, якая ў 2017 годзе на сустрэчы з чытачамі ў Гомлі заявіла: «У нас нацыянальнай ідэяй можа быць толькі пабудова сваёй нацыянальнай дзяржавы, дзе была б наша нацыянальная мова».

5. Рэфэрэндум аб вяртаньні нацыянальных сымбаляў

Летам 2020 году адбыўся фактычны плебісцыт, на якім беларускі народ вярнуў сабе нацыянальную сымболіку, што была дзяржаўнай у 1918–1920 і ў 1991–1995 гадах: бел-чырвона-белы сьцяг і герб «Пагоня», а таксама покліч «Жыве Беларусь!».

Сотні і сотні акцыяў салідарнасьці па ўсім сьвеце, дзясяткі мітынгаў аб'яднанага штабу падчас выбарчай кампаніі і акцыі супраціву сотняў тысяч людзей пасьля 9 жніўня 2020 году праходзілі пад нацыянальнымі сымбалямі. Пад імі была праліта кроў абаронцаў дэмакратыі, іх узьнялі трактарабудаўнікі, шахтары, праграмісты, іх вывешвалі на сваіх дамах і ў кватэрах людзі на захадзе, усходзе, поўначы і поўдні краіны.

Грамадзяне бяз розьніцы моваў, на якіх яны гавораць, прызналі бел-чырвона-белы сьцяг, герб «Пагоня» і покліч «Жыве Беларусь» галоўнай сымбалічнай і сутнаснай альтэрнатывай дыктатуры.

Нацыя беларусаў заявіла, што прызнае сакральны статус нацыянальнай сымболікі. А сымболіка, як вядома, вызначае зьмест і вэктар разьвіцьця краіны і народу…

(скарочана)

Радыё Свабода

ЭКАНАМІЧНАЯ ПАЛІТЫКА

«…МОЖА ІСНАВАЦЬ ТОЛЬКІ РЭПРЭСІЎНАЯ ЭКАНОМІКА»

Старшы навуковы супрацоўнік цэнтру BEROC, эканаміст Зьміцер Крук адказвае на пытаньне, ці могуць улады ўвесьці валютныя абмежаваньні, прагназуе, што будуць рабіць улады з бізнэсам, і тлумачыць, што сталася з «рэформамі» ўраду Галоўчанкі.

— Апошнія тыдні зьявілася непацьверджаная інфармацыя, размовы пра тое, што ўлады могуць рыхтаваць пэўныя дзеяньні для абмежаваньня абарачэньня замежнай валюты ў Беларусі. Ці ёсьць нейкія эканамічныя падставы для такіх чутак і ці магчыма, што ўлады прымуць такія рашэньні?

— Падставы для такіх разважаньняў грунтуюцца перш за ўсё на тым, што за апошні год адбыўся вельмі істотны адток валюты з банкаўскай сыстэмы Беларусі. Расьце замежны дзяржаўны доўг, усё больш складана яго абслугоўваць. Таксама ёсьць пытаньні наконт стабільнасьці замежнагандлёвага балянсу, які за апошні год нават палепшыўся, але з красавіка гэтае паляпшэньне зьдзімаецца. Таму існуе даволі вялікая колькасьць рызык, якія могуць прывесьці да валютнага крызісу.

У такой сытуацыі зусім ня дзіўна, што ўладам прыходзяць у галаву ідэі ўвесьці пэўныя валютныя абмежаваньні. Дадатковы чыньнік — менавіта цяпер набываюць моц зьмены ў валютнае заканадаўства. Яшчэ год таму, калі яны прымаліся, некаторыя артыкулы ўспрымаліся як пэўная эканамічная лібэралізацыя — напрыклад, пакінулі за Нацбанкам права ўводзіць пэўныя валютныя абмежаваньні. Усе гэта павялічвае хваляваньні, што ўлады могуць увесьці нейкі нярынкавы рэжым кіраваньня валютнымі апэрацыямі…

— Часам кажуць, што наступныя пасьля журналістаў і праваабаронцаў — гэта бізнэсоўцы, прадпрымальнікі. Ці можна чакаць, што да бізнэсу прыйдуць з мэтай «раскулачыць»?

— Хутчэй мэта будзе не «раскулачыць», а «нармалізаваць». Яны хочуць бачыць бізнэс цалкам залежным ад улады. Толькі такі бізнэс, на думку ўладаў, мае права на існаваньне.

— Ужо прайшоў пэўны час пасьля ўвядзеньня эўрапейскіх санкцыяў і можна больш дакладна ацаніць іхны магчымы ўплыў. Калі аналізаваць толькі тыя санкцыі, якія ўжо ўведзеныя, — які эфэкт яны будуць мець для беларускай эканомікі?

— Пакуль санкцыі пакідаюць даволі шмат поля для манэўру, для спробаў неяк іх абысьці праз розныя бізнэс-схемы. Я думаю, у найбліжэйшыя месяцы гэта і будзе асноўным пытаньнем — ці ўдасца беларускім уладам пабудаваць такія схемы. Калі ж санкцыі будуць працаваць так, як абвешчана, найперш у калійнай і нафтавай галіне, то толькі гэта (не адразу, а з канца 2021-га — пачатку 2022 году) прывядзе да прасяданьня ВУП мінімум на 3 адсоткі. Натуральна, улады будуць шукаць нейкія пралазы, каб не дапусьціць такога эфэкту.

— Восеньню 2020 году беларускі ўрад прадставіў эканамічную праграму, якую ў іншай палітычнай сытуацыі можна было б расцаніць як дастаткова лібэральную. Што-небудзь з гэтага было ўведзена ў жыцьцё ці ўсё засталося толькі дэкларацыяй? Ці эканоміка проста ідзе ўсьлед за рэпрэсіўнай палітыкай?

— Вядома, у рэпрэсіўнай палітыцы можа існаваць толькі рэпрэсіўная эканоміка. Я ня бачу пэрспэктываў, каб нейкія прыгожыя пляны ці намеры, нават запісаныя ў праграмах, маглі б быць рэалізаваныя. Немагчыма сур'ёзна ставіцца да заяваў ураду пра нейкія «рэформы» у цяперашніх умовах. Гэта зусім іншая сытуацыя нават у параўнаньні з 2016-2017 годамі, калі пачалася нармалізацыя адносінаў з Эўропай і гэта таксама рабіла ўплыў на пэўныя эканамічныя рашэньні. Цяпер гэтага ўплыву няма.

svaboda.azureedge.net

АБАРОНЦЫ

«НАМ ЗАКРЫВАЮТ РОТ»

Дмитрий Лаевский в последний год стал одним из наиболее известных адвокатов в Беларуси. Он вел несколько громких дел, был защитником экс-банкира и претендента на пост президента Виктора Бабарико, а также члена Координационного совета Максима Знака. В июле Лаевского исключили из коллегии адвокатов, что фактически накладывает запрет на профессию в стране. Поговорили с Дмитрием о его работе в непростых условиях, давлении на адвокатов и солидарности коллег.

«Мы переходим к периоду, когда в ходу доносы»

— Недавно завершился один из самых громких судебных процессов страны за последний год. Было ли это дело знаковым для вас?

— Судебный процесс по делу Виктора Бабарико его адвокаты считают незавершенным. Завершилась только первая инстанция — вынесен приговор. Но поскольку этот приговор неправомерный, то мы это рассматриваем как промежуточный этап. Так что наша работа не завершена и задача, которая стоит перед нами, еще не выполнена.

Я продержался до конца первой инстанции и совместно с коллегами выработал правовую позицию по поводу незаконности обвинений. Это важно, в связи с этим я могу чувствовать пользу от себя в этом деле.

Для меня это дело — особенное. Во-первых, в связи с ним я утратил право на профессию. Во-вторых, в связи с его объемом и значимостью. А также то, с какими классными людьми мне посчастливилось работать, и объем агрессии и угроз, с которыми пришлось столкнуться.

В моем случае они в итоге реализовались через дисциплинарную ответственность.

Мы увидели реализацию таких угроз еще осенью 2020 года, когда безосновательно был лишен лицензии Александр Пыльченко, с которым мы начинали защиту [Бабарико]. Нам тогда продемонстрировали, что из-за любого высказывания, совершенно правового по своей сути, можно не позволить нам дальше работать.

— Как думаете, почему вас исключили уже после оглашения приговора по делу Виктора Бабарико? Судя по опыту, могли это сделать раньше.

— На самом деле дисциплинарное производство возбудили 2 июля, не дожидаясь оглашения приговора Виктору Бабарико.

Возможно, конъюнктура для того, чтобы сделать это раньше, была неудобной. По моим ощущениям, в 2020 году Минская городская коллегия адвокатов, наверное, не хотела участвовать в подобном. Возможно, постепенно обстановка поменялась. Сейчас мы переходим к периоду, когда в ходу доносы. Например, формальным поводом возбудить в отношении меня дисциплинарное производство явилось обращение председателя Минской областной коллегии адвокатов к Минской городской коллегии.

После исключения из коллегии я устранен из защиты Бабарико и Знака. Я считаю, что в этом и была цель [исключения]. В качестве формального повода была использована ординарная процессуальная ситуация — выступление адвоката в судебных прениях, просьба к суду оправдать [фигурантов дела].

Все обвинение Виктора Бабарико строилось прокуратурой на позициях этих людей, им вменялись совместные действия с Виктором Бабарико в рамках организованной группы. Необходимо было объяснить, почему позиции других обвиняемых несостоятельны, почему у них есть мотивы для оговора, почему в их действиях нет признаков состава преступления. Очевидно, что после обоснования всего этого следовал логический вывод, что нет состава преступления в действиях всех обвиняемых по делу и все подлежат оправданию. Эта позиция никак не мешает другим адвокатам и обвиняемым заявлять другие точки зрения. Оценивая, что я должен или не должен был делать, надо было в первую очередь исходить из интересов моего подзащитного. Но они, видимо, не в приоритете у тех, кто принимал решение об исключении.

Мне кажется, что для адвокатуры это тупиковый путь. Если за процессуальную позицию адвокатов начинают подвергать репрессиям — это очень тревожный звоночек. Ведь аппетит приходит очень быстро.

Если за процессуальную позицию адвокатов начинают подвергать репрессиям — это очень тревожный звоночек…

(скарочана)

news.zerkalo.io

Ад рэдакцыі: *Віктар Бабарыка асуджаны на 14 гадоў калоніі ўзмоцненага рэжыму. Адрас для лістоў: ИК №1. 211440, г Новополоцк, ул. Техническая, 8.*

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 29.07.2021 у 17.30
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.